

УДК 654.1:316.4

DOI <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2025.1.14>**Хоменко Віталій Віталійович**аспірант кафедри соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політикиНавчально-наукового інституту філософії та освітньої політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
вул. Пирогова, 9, Київ, Україна
orcid.org/0009-0000-4423-2864

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА: ОНТОЛОГІЧНІ ТА ЕПІСТЕМОЛОГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

*Цифрова трансформація суспільства спричиняє фундаментальні зміни в онтологічних та епістемологічних засадах соціальної реальності, що обумовлює необхідність її глибокого соціально-філософського осмислення. **Актуальність** дослідження зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, автоматизованих систем управління та алгоритмічної аналітики, які трансформують усталені соціальні інститути, змінюють механізми конструювання знання та впливають на етичні засади людської діяльності. Водночас цифрова епоха породжує низку викликів, зокрема проблему легітимачії знання в умовах алгоритмічного посередництва, ризики комерціалізації персональних даних, посилення соціальної поляризації та кризи автономії суб'єкта. **Метою статті** є концептуалізація цифрової трансформації суспільства в межах соціально-філософського дискурсу, а також аналіз її впливу на онтологічні та епістемологічні аспекти функціонування соціальних інститутів і механізмів виробництва знання. **Методи дослідження.** У дослідженні застосовано між-дисциплінарний підхід, що поєднує соціально-філософський аналіз, критичну теорію та епістемологічне осмислення цифрової трансформації суспільства. Основні **результати дослідження** засвідчують, що цифрові технології не лише розширюють можливості комунікації та доступу до інформації, а й формують нові онтологічні структури буття, що репрезентуються у стиранні меж між фізичним і віртуальним простором, зростаючій ролі алгоритмічного регулювання соціальних процесів та зміні традиційних механізмів легітимачії знання. Отримані результати вказують на необхідність розроблення нових філософських концептів для аналізу цифрової онтології та епістемології, а також створення регуляторних стратегій, спрямованих на забезпечення епістемічної стійкості, збереження автономії суб'єкта та захист соціального простору від маніпулятивних алгоритмічних практик.*

Ключові слова: цифрова трансформація, онтологія, епістемологія, штучний інтелект, алгоритмічне управління, цифрова реальність, автономія особистості.

Вступ. Швидкий розвиток цифрових технологій змінив суспільство безпрецедентним чином: поширення технологій штучного інтелекту, великих даних, автоматизації та віртуальних середовищ кидає виклик традиційним уявленням про ідентичність, знання та владу. Ці інновації не тільки змушують нас переосмислити природу та інструменти людської взаємодії, але й змінюють усталені соціальні структури, політичну динаміку та етичні норми. Прискорення цифрової трансформації провокує появу нових критичних питань щодо природи реальності, свободи волі та відповідальності у все більш технологічному світі, що актуалізує соціально-філософський аналіз цих феноменів.

В основі цифрової трансформації лежить парадокс: хоча цифровізація покращує зв'язок і доступ до інформації, вона також посилює занепокоєння щодо проблем захисту даних, стеження, дезінформації та алгоритмічного контролю. Реконфігурація систем знань, в яких моделі машинного навчання керують інформацією, а віртуальні середовища стирають межі між реальним і штучним, вимагає перегляду епістемологічних основ знання та пізнання. Що таке правда в епоху цифрових технологій? Як алгоритмічне посередництво впливає на автономію людини у прийнятті рішень? Ці запитання підкреслюють необхідність глибшого

соціально-філософського дослідження впливу цифрових технологій на природу пізнання, соціальні інститути та етичні норми.

Крім того, поява технологій штучного інтелекту та автоматизації викликала занепокоєння щодо заміщення людської робочої сили, економічної нерівності та ерозії гуманістичних цінностей. Оскільки системи штучного інтелекту беруть на себе роль, традиційно відведену для людського досвіду, дебати щодо переосмислення феномену свідомості, творчості та моральної свободи волі стають дедалі актуальнішими. Чи може штучний інтелект володіти інтенційністю, чи він просто симулює інтелект? Якою мірою слід надавати алгоритмам можливість та повноваження приймати рішення в таких критичних сферах життєдіяльності, як охорона здоров'я, управління та правоохоронна діяльність?

Мета та завдання. Метою даної статті є концептуалізація основних наративів цифрової трансформації суспільства у межах соціально-філософського дискурсу, а також аналіз її впливу на онтологічні та епістемологічні виміри функціонування соціальних інститутів та практик.

Для досягнення цієї мети визначено такі завдання:

1. Проаналізувати онтологічні зміни, зумовлені цифровими технологіями, зокрема стирання меж між фізичним та віртуальним простором, роль алгоритмів у структурі знань і механізми цифрового контролю в сучасному суспільстві.

2. Оцінити вплив цифрової епістемології на процеси виробництва та легітимації знань, розглянути соціально-етичні виклики, спричинені автоматизацією, комерціалізацією персональних даних та впровадженням штучного інтелекту.

Методи дослідження. У дослідженні застосовано міждисциплінарний підхід, що поєднує соціально-філософський аналіз, критичну теорію та епістемологічне осмислення цифрової трансформації суспільства.

Результати дослідження. Онтологічні проблеми, перш за все, стосуються природи буття та існування, однак цифрова трансформація запроваджує нові способи існування, стираючи межі між фізичним і віртуальним світами і, тим самим, породжуючи нові онтологічні проблеми [9]. У міру того, як люди дедалі більше залучаються до цифрових середовищ, виникає запитання: що таке «реальне» в епоху, коли моделювання, штучний інтелект і алгоритмічне керування формують людський досвід? Перехід до цифрового існування змушує переглянути традиційні онтологічні категорії, де присутність, ідентичність і дія більше не пов'язані виключно з матеріальним світом [5].

Концепція симулякрів і симуляції Жана Бодрійєра [1] передбачає, що цифрові репрезентації замінюють і навіть передують самій реальності, створюючи світ, у якому знаки та символи більше не відповідають матеріальному референту. В епоху цифрових технологій досвід усе більше передається через екрани та алгоритми, що викликає сумніви щодо автентичності значення та знання. Платформи соціальних медіа створюють віртуальних персонажів (аватарів), які відрізняються від фізичної ідентичності людини, тоді як технології віртуальної та доповненої реальності створюють захоплюючий досвід, який стирає межу між штучно створеним світом і реальністю [17]. Якщо цифрове моделювання формує сприйняття та взаємодію більше, ніж безпосередній фізичний досвід, чи стає реальність вторинною щодо гіперреального? Це явище поширюється на політику, культуру та економіку, де алгоритмічно створений контент впливає на громадську думку, фінансові ринки та навіть особисті переконання. Зростання кількості дипфейків, мистецтва, створеного штучним інтелектом, і синтетичних медіа ще більше ускладнює розподіл між справжнім та штучним. Чи стабільними є сенси у світі, де межі між правдою та вигадкою зазнають перманентних змін? Такі питання перегукуються з постмодерністськими занепокоєннями щодо деконструкції великих наративів і фрагментації значення в цифровому ландшафті.

Активні теоретичні диспути точаться навколо питання, чи є цифрове існування окремою онтологічною сферою чи воно є повністю інтегрованим у повсякденне життя [12]. Цифровий дуалізм передбачає розрізнення між реальністю онлайн і офлайн, припускаючи, що цифровий досвід є вторинним щодо досвіду в «реальному світі» [3]. Ця перспектива передбачає ієрархічні відносини, де фізичні взаємодії мають більшу автентичність, ніж віртуальні.

Проте прихильники постцифрових концепцій кидають виклик цій дихотомії, стверджуючи, що цифрові технології настільки вкоренилися в людській діяльності, що різниця між цифровим і фізичним стає все більш непомітною [7]. У світі, де інтелектуальні пристрої, штучний інтелект і мережеві системи опосередковують щоденний досвід, цифрове більше не є окремим простором, а невід'ємною частиною існування. Робиться припущення, що замість того, щоб розглядати цифрові взаємодії як альтернативну реальність, ми повинні визнати їх складовими сучасного буття. Ця перспектива викликає критичні запитання: якщо особистість безперервно формується через цифрову взаємодію, чи стає сама ідентичність мінливою, децентралізованою та такою, що піддається алгоритмічній модуляції?

Окрім симуляції реальності, цифрові системи працюють за допомогою алгоритмів, які формують та контролюють процеси прийняття рішень. У цьому контексті онтологічне запитання має розглядати роль алгоритмів як активних агентів у структуруванні людського досвіду [13]. Алгоритмічна онтологія припускає, що цифрова реальність дедалі більше керується машинною логікою, де алгоритмічні процеси визначають видимість, впливають на вибір і формують доступ до інформації [10].

Концепція контрольованих суспільств Жюльєн Дельоза [8] забезпечує продуктивну основу для розуміння цієї трансформації. Дельоз стверджував, що сучасні суспільства функціонують шляхом безперервної модуляції та спостереження, замінюючи жорсткі дисциплінарні структури минулого. У цифрову еру алгоритмічне управління розширює це поняття: керовані даними платформи прогнозують поведінку, формують уподобання споживачів і впливають на політичні рішення способами, які часто залишаються непрозорими [6]. Дедалі більша залежність від моделей машинного навчання для прийняття рішень у критично важливих сферах життєдіяльності суспільства ще більше ускладнює традиційні поняття свободи волі та автономії. Якщо алгоритми є посередниками та випереджають вибір людини, то якою мірою люди зберігають контроль над власним існуванням? Крім того, розвиток генеративного штучного інтелекту піднімає онтологічні питання творення нового та авторства [2]. Якщо штучний інтелект може генерувати текст, музику та зображення, які конкурують із творами, створеними людиною, чи володіє він формою творчості? Чи це просто рекомбінація існуючих культурних артефактів у спосіб, який імітує людські інновації? Онтологічний статус створеного штучним інтелектом контенту ставить під сумнів традиційне розуміння оригінальності, авторства та інтелектуальної праці [4].

Цифрова трансформація змінює онтологічне розуміння реальності, стираючи межі між фізичним та віртуальним, моделюючи нові форми ідентичності та піддаючи сумніву автономію особистості в алгоритмічному суспільстві. Дискусії щодо цифрового дуалізму, алгоритмічної онтології та штучного інтелекту залишаються відкритими, формуючи нову парадигму існування в умовах цифрової епохи.

Цифровізація також суттєво переосмислила спосіб виробництва, поширення та перевірки знань. Інтернет демократизував доступ до інформації, дозволяючи людям працювати з безпрецедентним обсягом даних. Однак ця трансформація також порушила традиційні епістемічні ієрархії, перемістивши експертну владу від централізованих інституцій, таких як наукові кола, журналістика та державні органи, до децентралізованих, керованих алгоритмами мереж. У цьому новому епістемічному ландшафті виникає фундаментальне питання: як ми визначаємо, що є правдою в цифровому світі, в якому знання все більше керуються алгоритмами, піддаються цифровим маніпуляціям і формуються мережевими ефектами?

Історично виробництво знань покладалося на інституції, які створювали довіру за допомогою усталених методологій, експертної оцінки та інституційної довіри [19]. Університети, наукові організації та професійна журналістика дотримувалися епістемічних стандартів, розрізняючи достовірну інформацію та спекуляції. Цифрові технології, однак, порушили цю модель, дозволивши неекспертам, лідерам суспільної думки та автоматизованим системам брати участь у створенні та поширенні знань [16]. Хоча ця децентралізація забезпечила більшу інклюзивність, вона також призвела до епістемічної кризи, під час якої експертиза часто оскаржується, а авторитет традиційних інститутів підривається.

Ця криза очевидна в поширенні контенту, створеного користувачами, де особисті думки, теорії змови та ідеологічні наративи можуть отримати таку ж видимість та увагу, як і ретельно проведені наукові дослідження чи журналістські розслідування [18]. Такі платформи, як Вікіпедія, демократизуючи знання, також покладаються на краудсорсинговий внесок, який може бути чутливим до упередженості, дезінформації або редакційних суперечок. Соціальні медіа ще більше ускладнюють перевірку знань, оскільки алгоритмічна ампліфікація надає перевагу взаємодії над точністю, часто підносячи емоційно насичений або сенсаційний контент незалежно від його достовірності [10].

Оскільки штучний інтелект і алгоритмічні системи забезпечують доступ до знань, вони змінюють спосіб визначення пріоритетів і сприйняття інформації [11]. Пошукові системи, канали соціальних мереж і алгоритми рекомендацій фільтрують величезні обсяги даних, визначаючи, що бачать користувачі, а що залишається прихованим. Це алгоритмічне керування викликає значні епістемологічні занепокоєння: якщо знання фільтруються через непрозорі моделі машинного навчання, навчені на минулій поведінці користувачів і комерційних стимулах, якою мірою інформація, з якою ми стикаємося, є нейтральною чи вичерпною?

Концепція епістемічних бульбашок та ехокамер підкреслює небезпеку алгоритмічно персоналізованого контенту [15]. Цифрові платформи часто зміцнюють існуючі переконання користувачів, підбираючи інформацію, яка відповідає їхнім уподобанням, що призводить до епістемічної замкнутості. Це явище кидає виклик класичним уявленням про раціональний дискурс, де доступ до різноманітних точок зору є важливим для критичного мислення та прийняття обґрунтованих рішень. У ситуації, коли алгоритми оптимізуються для взаємодії, а не для поширення правди, дезінформація та ідеологічна поляризація стають системними побічними продуктами поширення цифрових знань.

Крім того, використання контенту, створеного ШІ, ще більше ускладнює епістемічну надійність. Великі мовні моделі та генеративний штучний інтелект можуть створювати дуже переконливі, але фактично неточні тексти, що ускладнює розрізнення автентичних знань від галюцинацій, створених машиною. Цифрова ера сприяла швидкому поширенню дезінформації та дипфейків, що руйнує різницю між фактичними знаннями та сфабрикованими наративами. На відміну від традиційних друкованих засобів масової інформації, де редакційний нагляд і перевірка фактів забезпечували рівень епістемічної безпеки, цифрові платформи дозволяють неправдивій інформації поширюватися миттєво, часто з більшою вірусністю, ніж правда.

Епістемологи давно обговорюють природу істини, але цифрова ера додає новий рівень складності в ці дискусії. Якщо істина залежить від процесів перевірки, які стають все більш алгоритмічними та суб'єктивними, чи може об'єктивне знання все ще існувати? Динаміка постправди – де звернення до емоцій і переконань переважає емпіричні докази – свідчить про те, що цифрова епістемологія може вимагати нових рамок для розрізнення між достовірним знанням і маніпулятивним контентом. Ініціативи з перевірки фактів, виявлення дезінформації за допомогою штучного інтелекту та програми цифрової грамотності є спробами подолати цю кризу, але вони також викликають питання про епістемічний авторитет: хто вирішує, що є істиною в епоху суперечливих реалій?

Ще одним епістемічним занепокоєнням у цифрову еру є плинність знань. На відміну від фізичних книг або традиційних архівів, цифрові записи підлягають видаленню, модифікації та старінню. Веб-сайти зникають, дописи в соціальних мережах редагуються або стираються, а цифрові платформи постійно оновлюють вміст, не зберігаючи оригінальних версій. Ця плинність викликає занепокоєння щодо історичної точності та надійності цифрової пам'яті. Як суспільства можуть забезпечити збереження знань, коли цифрова інформація є ефемерною та вразливою для маніпуляцій? Крім того, зростаюча залежність від хмарних сховищ і платформ для збереження інформації викликає занепокоєння щодо їх контролю та доступу.

Трансформація істини в цифрову еру вимагає переосмислення епістемологічних рамок. Традиційні теорії знання, які наголошують на раціональному обміркованні, емпіричній перевірці та інституційній довірі, тепер мають боротися з впливом алгоритмів, дезінформації

та мінливої природи цифрового контенту. Оскільки штучний інтелект стає все більш інтегрованим у виробництво знань і прийняття рішень, суспільства повинні розробити нові епістемічні стратегії, щоб орієнтуватися в складнощах цифрової реальності.

Цифрова грамотність, критичне мислення та прозорість алгоритмів відіграватимуть вирішальну роль у формуванні майбутнього знань. Завдання полягає в тому, щоб збалансувати переваги демократизованого доступу до інформації з потребою епістемічної надійності [14]. Якщо знання мають залишатися наріжним каменем прийняття обґрунтованих рішень і демократичного управління, тоді суспільства повинні вирішувати етичні та аксіологічні виклики, які створює цифрова епістемологія. Лише таким чином ми можемо гарантувати, що істинність знань залишиться керівним принципом в епоху цифрової трансформації.

Висновки. Цифрова трансформація суспільства кардинально змінює онтологічні та епістемологічні засади людського існування, розвитку та взаємодії, стираючи межі між фізичним і віртуальним простором, змінюючи механізми виробництва знань та посилюючи алгоритмічний контроль. Проведений аналіз засвідчує, що цифрові технології не лише сприяють демократизації доступу до інформації, але й створюють загрози, пов'язані з комерціалізацією персональних даних, поширенням дезінформації та посиленням соціальної поляризації. Алгоритмічні системи відіграють дедалі більшу роль у визначенні інформаційного порядку денного, що ставить під сумнів традиційні механізми епістемічної легітимації. Крім того, використання штучного інтелекту в прийнятті рішень загострює дискусію щодо відповідальності та моральної автономії людини у цифрову епоху. Таким чином, цифрова трансформація суспільства являє собою не лише технологічний поступ, але й складний соціально-філософський феномен, що потребує ґрунтовного теоретичного осмислення та розроблення інноваційних підходів, стратегій і практик регулювання цифрової реальності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Baudrillard J. *Simulacra and Simulation*. Michigan, University of Michigan Press, 1994.
2. Boden M. A. Creativity and Artificial Intelligence. *Artificial Intelligence*, 1998, vol. 103, no. 1-2, p. 347-356.
3. Boyd D. *It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens*. New Haven, Yale University Press, 2014.
4. Bucher T. *If... Then: Algorithmic Power and Politics*. Oxford, Oxford University Press, 2018.
5. Capurro R. Digital Hermeneutics: An Outline. *AI & Society*, 2010, vol. 25, p. 35-42. DOI: 10.1007/s00146-009-0255-9.
6. Couldry N., Mejias U. A. Data Colonialism: Rethinking Big Data's Relation to the Contemporary Subject. *Television & New Media*, 2019, vol. 20, no. 4, p. 336-349. DOI: 10.1177/1527476418796632.
7. Cramer F. What is 'Post-Digital'? *APRJA*, 2014, vol. 3, no. 1, p. 10-24.
8. Deleuze G. *Postscript on the Societies of Control*. October, 1992, vol. 59, p. 3-7.
9. Floridi L. *The Fourth Revolution: How the Infosphere Is Reshaping Human Reality*. Oxford, Oxford University Press, 2014.
10. Gillespie T. *Custodians of the Internet: Platforms, Content Moderation, and the Hidden Decisions That Shape Social Media*. New Haven, Yale University Press, 2018.
11. Helberger N. On the Democratic Role of News Recommenders. *Digital Journalism*, 2019, vol. 7, no. 8, p. 993-1012.
12. Jurgenson N. When Atoms Meet Bits: Social Media, the Mobile Web and Augmented Revolution. *Future Internet*, 2012, vol. 4, no. 1, p. 83-91.
13. Kitchin R. Thinking Critically About and Researching Algorithms. *Information, Communication & Society*, 2017, vol. 20, no. 1, p. 14-29.
14. Lewandowsky S., Ecker U. K. H., Cook J. Beyond Misinformation: Understanding and Coping with the 'Post-Truth' Era. *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, 2017, vol. 6, no. 4, p. 353-369.
15. Nguyen C. T. Echo Chambers and Epistemic Bubbles. *Episteme*, 2020, vol. 17, no. 2, p. 141-161. DOI: 10.1017/epi.2018.32.

16. Sunstein C. R. *#Republic: Divided Democracy in the Age of Social Media*. Princeton, Princeton University Press, 2017.
17. Turkle S. *Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other*. New York, Basic Books, 2011.
18. Vosoughi S., Roy D., Aral S. The Spread of True and False News Online. *Science*, 2018, vol. 359, no. 6380, p. 1146-1151.
19. Ziman J. *Real Science: What It Is, and What It Means*. Cambridge, Cambridge University Press, 2000.
20. Zuboff S. *The Age of Surveillance Capitalism*. New York, PublicAffairs, 2019.

REFERENCES

1. Baudrillard, J. (1994). *Simulacra and simulation*. University of Michigan Press.
2. Boden, M. A. (1998). Creativity and artificial intelligence. *Artificial Intelligence*, 103(1-2), 347-356.
3. Boyd, D. (2014). *It's complicated: The social lives of networked teens*. Yale University Press.
4. Bucher, T. (2018). *If... then: Algorithmic power and politics*. Oxford University Press.
5. Capurro, R. (2010). Digital hermeneutics: An outline. *AI & Society*, 25, 35-42. <https://doi.org/10.1007/s00146-009-0255-9>
6. Couldry, N., & Mejias, U. A. (2019). Data colonialism: Rethinking big data's relation to the contemporary subject. *Television & New Media*, 20(4), 336-349. <https://doi.org/10.1177/1527476418796632>
7. Cramer, F. (2014). What is 'post-digital'? *APRJA*, 3(1), 10-24.
8. Deleuze, G. (1992). Postscript on the societies of control. *October*, 59, 3-7.
9. Floridi, L. (2014). *The fourth revolution: How the infosphere is reshaping human reality*. Oxford University Press.
10. Gillespie, T. (2018). *Custodians of the Internet: Platforms, content moderation, and the hidden decisions that shape social media*. Yale University Press.
11. Helberger, N. (2019). On the democratic role of news recommenders. *Digital Journalism*, 7(8), 993-1012.
12. Jurgenson, N. (2012). When atoms meet bits: Social media, the mobile web and augmented revolution. *Future Internet*, 4(1), 83-91.
13. Kitchin, R. (2017). Thinking critically about and researching algorithms. *Information, Communication & Society*, 20(1), 14-29.
14. Lewandowsky, S., Ecker, U. K. H., & Cook, J. (2017). Beyond misinformation: Understanding and coping with the 'post-truth' era. *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, 6(4), 353-369.
15. Nguyen, C. T. (2020). Echo chambers and epistemic bubbles. *Episteme*, 17(2), 141-161. <https://doi.org/10.1017/epi.2018.32>
16. Sunstein, C. R. (2017). *#Republic: Divided democracy in the age of social media*. Princeton University Press.
17. Turkle, S. (2011). *Alone together: Why we expect more from technology and less from each other*. Basic Books.
18. Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The spread of true and false news online. *Science*, 359(6380), 1146-1151.
19. Ziman, J. (2000). *Real science: What it is, and what it means*. Cambridge University Press.
20. Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism*. PublicAffairs.

Khomenko Vitaliy Vitaliyovych

Ph.D student, Department of Social Philosophy,
Philosophy of Education and Educational Policy
Teaching and Scientific Institute of Philosophy and Educational Policy
Dragomanov Ukrainian State University
9, Pyrohova str., Kyiv, Ukraine
orcid.org/0009-0000-4423-2864

DIGITAL TRANSFORMATION OF SOCIETY: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL PERSPECTIVES

*The digital transformation of society causes fundamental changes in the ontological and epistemological foundations of social reality, which necessitates its deep socio-philosophical understanding. **The relevance** of the research is due to the rapid development of digital technologies, in particular artificial intelligence, automated management systems and algorithmic analytics, which transform established social institutions, change the mechanisms of knowledge construction and influence the ethical principles of human activity. At the same time, the digital age gives rise to a number of challenges, in particular, the problem of legitimation of knowledge in the conditions of algorithmic mediation, the risks of commercialization of personal data, increased social polarization and the crisis of the autonomy of the subject. **The aim of the article** is to conceptualize the digital transformation of society within the framework of socio-philosophical discourse, as well as to analyze its impact on the ontological and epistemological aspects of the functioning of social institutions and mechanisms of knowledge production. **Research methods.** The study uses an interdisciplinary approach that combines socio-philosophical analysis, critical theory and epistemological understanding of the digital transformation of society. The main **results** of the study show that digital technologies not only expand the possibilities of communication and access to information, but also form new ontological structures of being, which are represented in the blurring of the boundaries between physical and virtual space, the growing role of algorithmic regulation of social processes and the change in traditional mechanisms of knowledge legitimation. The results obtained indicate the need to develop new philosophical concepts for the analysis of digital ontology and epistemology, as well as the creation of regulatory strategies aimed at ensuring epistemic stability, preserving the autonomy of the subject, and protecting the social space from manipulative algorithmic practices.*

Key words: digital transformation, ontology, epistemology, artificial intelligence, algorithmic governance, digital reality, personal autonomy.